

Матвієнко Л. В.

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), matvienko_nyk@ukr.net

СПОГАДИ МЕШКАНЦІВ СЕЛИЩА ПЕРВОМАЙСЬКЕ: РЕАЛІЇ ЛЮТОГО 2022 РОКУ...

У статті розглянуто події, які відбувалися у селищі Первомайське Миколаївського району у кінці лютого-початку березня 2022 р. Описані спогади пережитого очевидцями.

Ключові слова: війна, Первомайське, Миколаївщина, вибухи, обстріли, окупація.

Вже 10 років йде війна ... але, жах який пережили люди у той час ще довго буде у спогадах та світлинах наукових видань....

24.02.22

Події цього дня сприймаються як нереальні, як таке, що не мало відбутися з нами. Це ніби продовження аудіокниги невідомого автора ... росія з четвертої години ночі розпочала війну, яку назвала «спецоперація». Розпочала із ракетних воєнних обстрілів. В Миколаєві обстріляли аеродром в Кульбакіно.

Донеслися й до нашого селища «хлопки» (приглушені), які нагадували скрип дверей ... але всієї трагедії реальності ми тоді не розуміли. Всі мали надію, що це скоро закінчиться...

25.02.22

Траса Миколаїв – Снігурівка заповнена військовою технікою.

Закликали населення зайнятись світломаскуванням. Вуличне освітлення вимкнено. Підірвано автомобільний міст через залізницю біля Калинівки. Це був початок обмеження зв'язку з рідним містом – Миколаєвом.

26.02.22, 27.02.22

В селищі очікування. Без світла й води. У близьких та рідних паніка...

Мешканці «заселяють» підвали під п'ятиповерхівками, рестораном, поштою, дитячим садочком. За селищем Партизанське (8 км) техніка росіян. Відбулися потужні зіткнення у районі селища Воскресенське.

28.02.22

Перший раз селище під обстрілами. Рухалася велика колона російської техніки повз селище по трасі Снігурівка – Калинівка. Місцевий мешканець під наркотичним чи спиртним впливом, вийшов назустріч з рушницею й зробив постріл. Був застрелений. Одним із пострілів зробив невеличку пробоїну у водонапірній вежі, що за 30 м від будинку. Іншим пострілом було вбито на подвір'ї власного будинку батька та поранено сина. Перші вбивства людей викликала страх у мешканців, тому що це була реальність, яка не сприймалася ... Під час обстрілів ховалися у погребі.

1.03.22

Чути постріли, вибухи із трьох сторін. Бої на околиці селища.

3.03.22

Величезна колона російської техніки й автомобілів пройшла через селище від староснігурівської траси на трасу нову: Снігурівка – Миколаїв. Мешканці нарахували біля сотні одиниць.

Під час тривоги, люди переміщуються у підвали, сараї ...

05.03.22

Ясно чути вибухи під Миколаєвом, який відбивається із трьох сторін: Калинівської – Галицинівської – Шевченківської.

07.03.22

Над селищем літаки та гелікоптери. По селищу проїхала чергова колона росіян. Отримали невелику гуманітарну допомогу.

Голова селищної ради проінформував через фейсбук про ситуацію, яка була критичною. Виїзд із селища був перекритий; окупація росіянами ... [5].

8.03.22

Часто працюють сирени. Змушені декілька разів залазити до підвалу. Газ є, а з водою перебої. Мобільний зв'язок відсутній.

9.03.22; 10.03.22

На полицях магазинів товару мало. Хліб завозять до селища ...

Через село проїхала чергова колона вражої техніки.

11.03.22

Через селище рухалось декілька колон росіян. Відсутнє світло не працює інтернет [2].

12.03.22

Зустрів колону із декількох автомобілів на яких розташовані російські солдати. Магазины у більшості закриті, а ті що працюють, із майже порожніми полицями.

Роти росіян розташувалися у селищі. Зайняли класи початкової школи. Росіяни групами ходили по селищу, попереджають про заборону збиратися.

Бій у центрі селища. Понад 80 вибухів. Ми у підвалі.

Вибухи над будинком. Ми на підлозі. У деяких місцях попадала штукатурка. Пізніше ми виявили багато розбитого шиферу на будинку. Й не тільки на нашому [3].

15.03.22

Багато часу у підвалі чи на підлозі у коридорі. Побило дах сараю у той момент коли ми перебували у ньому.

17.03.22; 18.03.22

Були сильні вибухи біля будинку й на подвір'ї. Нарахували до 70. Вибило вікна, зламало декілька внутрішніх дверей, осипалася штукатурка до дранки у більшості кімнат. Побиті стіни будинку. Вибито вікна у будинку; вирвало двоє дерев на доріжці, розірвало сітку, яка була огорожею. Росіяни знову у селищі

У статті подано факти пережитого жителями селища Первомайське Миколаївського району Миколаївської області Подальші події були ще трагічнішими. Щойно з'явилася можливість виїхати до рідних завдяки ЗСУ, більшість людей скористалися цією нагодою. Селище залишилося майже пустим. Вся інфраструктура – розбита (школа, дитячий садочок, магазини,

відділення «Нової пошти» тощо). Але «розбитими» стали життя багатьох мешканців селища. Висновків тут не існує. Є тільки надія та віра на перемогу України, ЗСУ, стійкість, патріотизм, любов до нашої держави кожного з нас ...

Література

4. ТРК МАРТ. Вісім місяців на лінії зіткнення: як сьогодні живе Первомайська громада, 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DC83uCaOQrg> (дата звернення: 14.10.2024).

5. Подобиці. Село Засілля, що на Миколаївщині, пережило окупацію: як місцеві виживали під щільним вогнем рашистів, 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=le1AiTSPGW8> (дата звернення: 14.10.2024).

6. ТРК МАРТ. Засілля: уникли окупації, однак виживали під обстрілами, 2023. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_8exV7e6hnU (дата звернення: 14.10.2024).

7. Суспільне Миколаїв. Відновлюють зруйновані будинки. До Засілля на Миколаївщині повертаються жителі, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-mP6EQjHjss> (дата звернення: 14.10.2024).

8. Телеканал Інтер (Inter TV channel). Как жители посёлка Первомайское пережили оккупацию | FREEDOM, 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=deIgbj9wWtM> (дата звернення: 14.10.2024).

Matviienko L. V., Associate Professor of the Department of Social and Humanitarian Sciences and Philosophie, Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), matvienko_nyk@ukr.net

Memories of the residents of the village of Pervomayske: the realities of February 2022

The article examines the events that took place in the village of Pervomayske, Mykolaiv district, in late February-early March 2022: Described stories Experienced by evidence.

Key words: war, Pervomayske; Mykolaiv region, explosions, shelling, occupation.

УДК: 33:355.01(477.73)

Оліфірова М. В.

студентка спеціальності 022 Дизайн, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), marijaolifirova310@gmail.com

Матвієнко Л. В.

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), matvienko_nyk@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВИЩА БІЗНЕСУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ, ЗУМОВЛЕНІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙНОЮ 2014–2024 РР.

У цій статті розкривається становище розвитку бізнесу Миколаївщини у період сьогодення та зміни, зумовлені війною; аналізується діяльність бізнесменів щодо підтримки військових.

Ключові слова: бізнес, підприємства, відновлення, допомога військовим.

Вже понад два роки Україна потерпає від уражень зброєю Росії, її наслідків. В результаті було пошкоджено, перенесено чи реорганізовано різні сфери життя, роботи та бізнесу українців.

В Україні було зафіксовано 18 944 компаній у сфері бізнесу, які переїздили з одного регіону до іншого з початку повномасштабної війни. Найчастіше переїжджають компанії у сфері гуртової торгівлі – 39,4% від загальної кількості. Також в цей список увійшли компанії у сфері будівництва та нерухомості – 6% та 4,4% відповідно.

Варто зазначити, що 173 українські компанії переїхали, але згодом знову повернулися до регіону реєстрації. Проте, 626 підприємств вже неодноразово переїжджали, але так і не повернулись до свого рідного місця реєстрації.